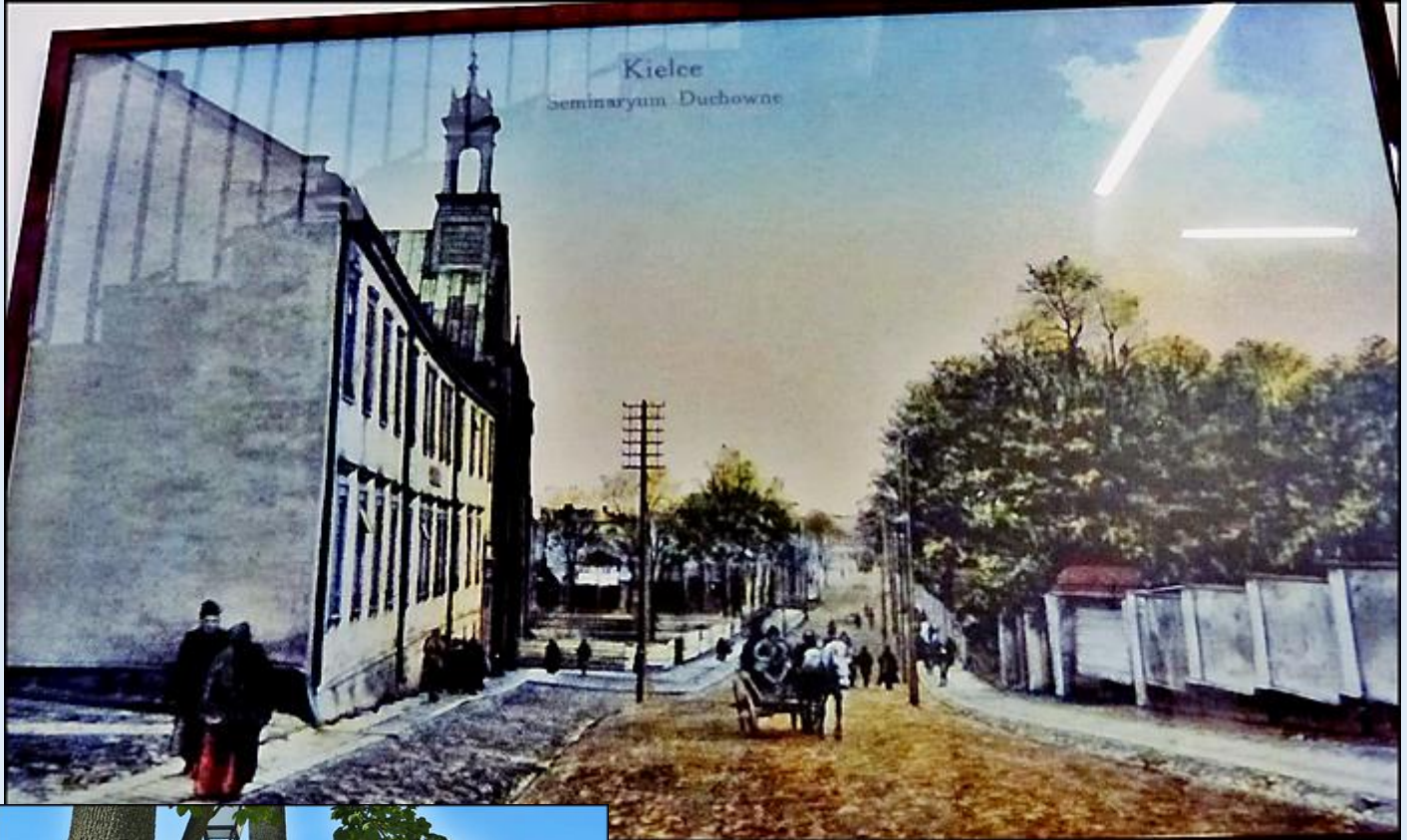

MIEJSCA PAMIĘCI

Kielce – koło Ko. Świętej Trójcy

Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego

Wyższe Seminarium Duchowne za Ko. św. Trójcy

Muzeum Stefana Żeromskiego

GODZINY OTWARCIA

PONIEDZIAŁEK – PIĄTEK	8.00 – 16.00
SOBOTA	nieczynne
NIEDZIELA	9.00 – 17.00 wrzesień – maj
	10.00 – 18.00 czerwiec – sierpień

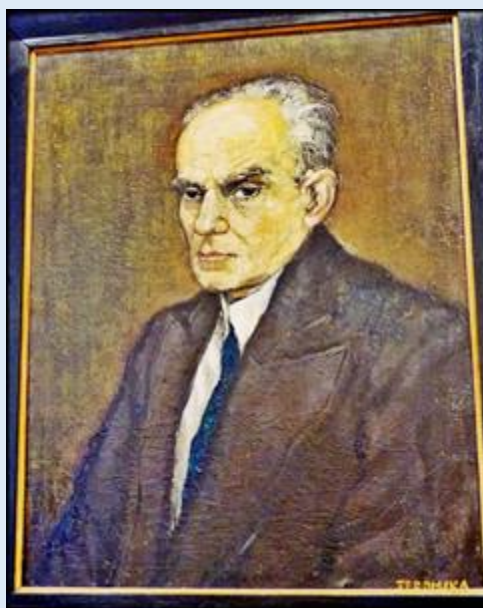
REZERWACJA 41 344 57 92

Ostatnie wejście godzinę przed zamknięciem
Niedziela wstęp wolny

Tableau klasy Stefana Żeromskiego
w środku: [Ko. Świętej Trójcy](#), na lewo od niego: szkoła Stefana Żeromskiego,
na prawo od kościoła – [Wyższe Seminarium Duchowne](#)

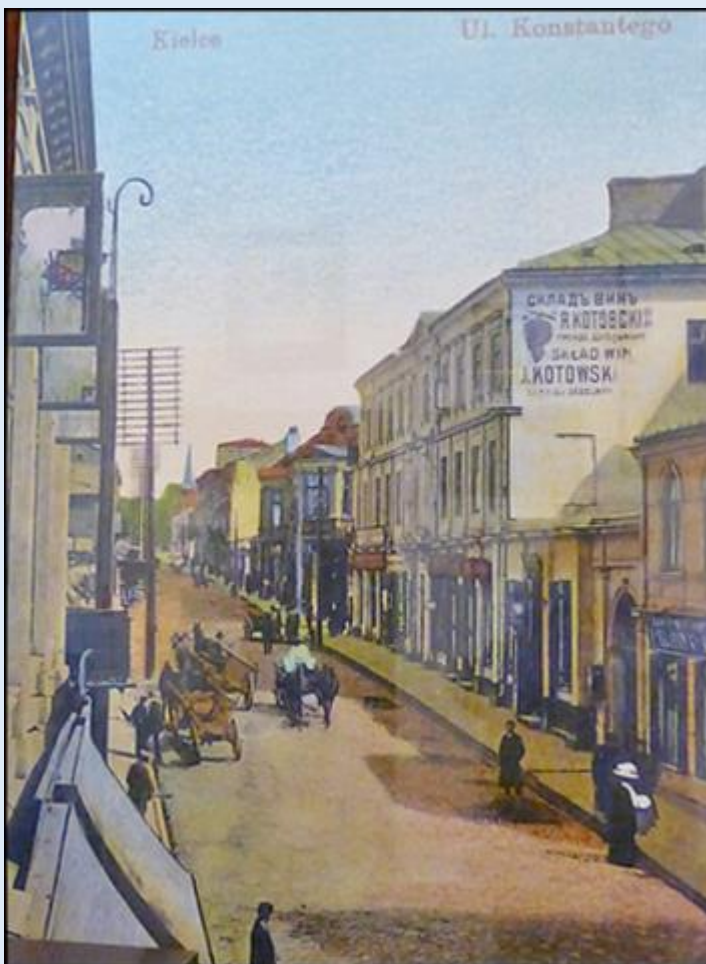
1. Stefan Żeromski jako absolwent szkoły średniej (na tableau u góry)
2. Rzeźba Stefana Żeromskiego z lat szkolnych
3. Mychajło Bojczuk, Portret Stefana Żeromskiego (1904)
4. Rzeźba Stefana Żeromskiego w wieku dojrzałym

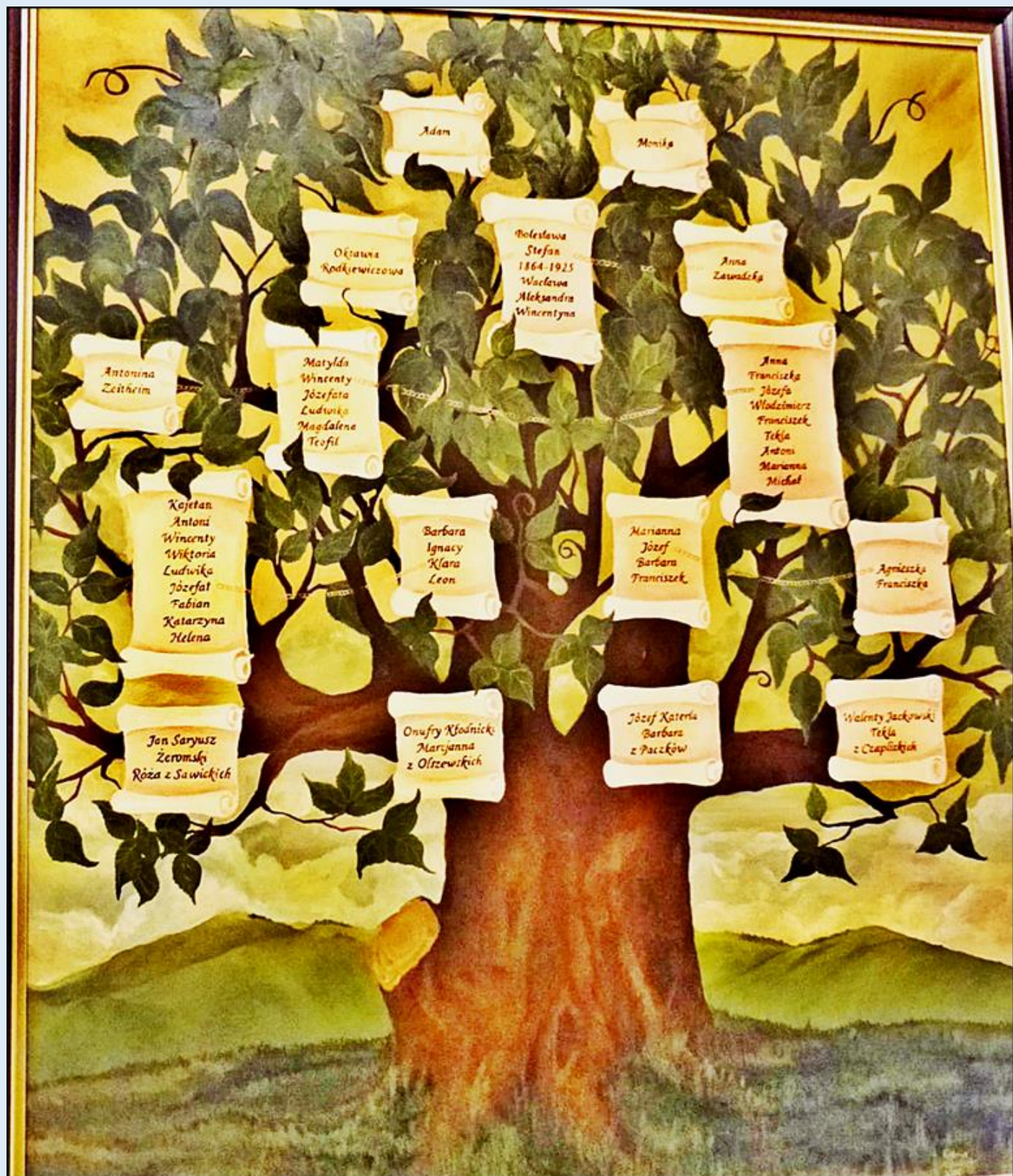

Kiłka wspomnieni z lat
 mojego dzieciństwa.

Wskazaniem się dnia 14 Października
 1869 roku wsi Strawczyni
 z rodziną Wronskiego i żony z Ka-
 terką. Rodzice moi dozwolili
 się wsi Strawczyni i kołtana
 się wsi od Kiłki oddaleni. Wsi
 do dozwolili rodzice do wsi powie-
 mia. I; do roku 1863 - mówię do
 roku 1863, gdyż od tego czasu się
 nie mogę znaleźć innej dzieciństwa
 z powodu znaczących strat majątko-
 wych, pomieszczeń w wspomnianych
 wsiach. Po przemianach
 w Strawczyni około roku rodzice
 wrócili się do wsi Wola-Kopcowca
 także w bliższej Kiłki potężnej.
 Po przebyciu tutaj lat trzech straci-
 my więcej jeszcze na niefortunnym
 tym majątku przenieśli się do wsi
 Krajna - w skład wchodzą do obwodu
 przez zamieszkiwanym przez ojca -
 Cichol.

Kielce w czasach Stefana Żeromskiego – Pierwsze strony 'Dzienników' Stefana Żeromskiego

Herby rodziców Stefana Żeromskiego: Róża-Poraj (matki) i Jelita (ojca)
 Łukasz Morawski, kon. XX w. (drewno lipowe, rzeźba)

Drzewo genealogiczne rodu Żeromskich
 (od pradziadków po dzieci pisarza)

Sylwia Morys, Anna Gliwińska, 2004 (olej, sklejką)

Puszcza Jodłowa
i [pielgrzym Emeryk z Kalwarii Świętokrzyskiej](#)

Dwa skrzydła tryptyku modlitewnego
Matka Boska Kazańska i święta cerkiewne

WOLNOŚĆ TO WIELKA RZECZ

Żeromski w Rapperswilu
28 marca – 5 listopada 2023

W 1870 roku w Rapperswilu powstało pierwsze na świecie polskie muzeum. Zbiory – pamiątki naszej narodowej historii i kultury – zgromadzono w zamku, wynajętym Polakom na 99 lat. W latach 1892–1896 bibliotekarzem, który w rapperswilskim muzeum zajmował się porządkowaniem i katalogowaniem książek, rękopisów i druków, był Stefan Żeromski.

Zgodnie z testamentem założyciela muzeum – hrabiego Platera – w momencie odzyskania przez Rzeczpospolitą niepodległości zbiory miały zostać przywiezione do kraju. W 1927 roku rapperswilska kolekcja (ok. 3 tys. dzieł sztuki, 2 tys. pamiątek historycznych, 20 tys. sztychów, 9 tys. medali i monet, 92 tys. książek i 27 tys. manuskryptów) wróciła do Polski. Niestety, znaczna ich część nie doczekała czasów współczesnych. Większość spłonęła we wrześniu 1939 roku i w czasie powstania warszawskiego.

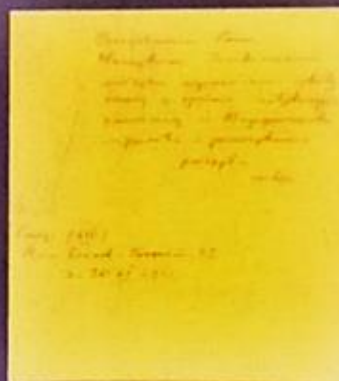
Jest to cudowne miejsce: na cyplu górskim, oblane dookoła jeziorem, wisi miasteczko tak starożytne, że stanowi jeden numizmat; nad miasteczkiem stoi stary zamek, gdzie mieści się nasze muzeum.

List Stefana Żeromskiego do Oktawii Rodkiewiczowej, 23.01.1892

Stefan Żeromski rozpoczął pracę w Muzeum Narodowym Polskim w Rapperswilu jesienią 1892 roku. Do Szwajcarii przybył wraz z żoną i pasierbicą. Objął stanowisko pomocnika bibliotekarza. Do zajęć Żeromskiego należało porządkowanie i katalogowanie bogatych zbiorów – książek, rękopisów, dokumentów archiwalnych. Z czasem zakres prac rozszerzył się o obowiązki muzealnicze – tworzenie opisów eksponatów, przyporządkowywanie zespołów, dbałość o odpowiednie warunki przechowywania, zabezpieczanie zbiorów i w końcu poszerzanie kolekcji oraz jej należyte eksponowanie.

Dla Żeromskiego praca w bibliotece rapperswilskiego Muzeum była pierwiastkiem kształtującym sympatie i poglądy polityczne pisarza. Tu miał wokół siebie wielu bohaterów walk z 1863 roku, którzy od lat mieszkali we Francji, w Szwajcarii, Anglii, Szwecji i za swą życiową misję uznali przekazanie następnym pokoleniom nauk płynących z powstania. Należeli do nich: Teodor Tomasz Jeż, uczestnik walk w czasie Wiosny Ludów i 1863 roku, Henryk Bukowski – dwukrotnie ranny w 1863 roku, emigrant mieszkający w Szwecji, wybitny antykwariusz, przełożony, ale i przyjaciel Żeromskiego.

Kilkanaście lat po opuszczeniu Szwajcarii Żeromski napisał całą serię publicystycznych tekstów w sprawie Muzeum Narodowego Polskiego w Rapperswilu.

Dedykacja Stefana Żeromskiego dla Henryka Sienkiewicza w publikacji *O przyszłość Rapperswilu*, ze zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach

Stefan Żeromski w Rapperswilu, fotografia w zbiorach Muzeum Narodowego w Kielcach

Stefan i Oktawia Żeromscy oraz Zygmunt Chmielewski i Henryka Rodkiewiczówna w Rapperswilu, fotografia w zbiorach Muzeum Narodowego w Lublinie

zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)